

אסתר המלכה וכן המכות ראו כל אנשי ארץ
 על ישראל שהיו אז בחולית ושפלות
 בהסתתר עד אפסי ארץ ודיקא על ידי זה
 ראו את ישועת אלהינו מתוך והסתתר וזה
 דיקא. וענין זה מתוצרן בכל שנה בימי
 פורים נמדע לכל פרטי נפשות ישראל כל
 מי שיוצא נגדי לבבו אין הוא בשפל
 המדרגה והוא מחמרמר על זה. כזה עצמו
 נדע ומאיר בלבנו שהפך לו מיאון לשמחה:

מכות שלהם שהוא רק לקדשה שנמצא
 באכילה ושתייה ועל ידי כן מתחילין בדברי
 תורה וכנ"ל:
 [ד] ענין מה שאמרו במגילת: מסך גאולה
 לגאולה עדיף והיינו גאולת מצרים
 לגאולת פורים. הוא דגאולת מצרים היה ראש
 של כל הנסים והיה ראשית התגלות קדושת
 ישראל בעולם והיה הנס גלוי לכל העולם
 שה' יחברך בחר בנו לעם ועשה נסים נגליים
 שהם חזון לדרך הטבע וכמו שנאמר (שמות
 ט"ז) שמעו עמים ירגזון וגו', אמנם נס
 פורים נקרא סוף כל הנסים ונמא כ"ט) מפני
 שהכל היה בהסתור גדול והיה מלוכש כמעט
 בדרך הטבע שעל ידי סיבה שלקח אחריות
 את אסתר ונשאה וכן כענינו על ידי זה פעלה
 להכניע את המן ולנשא את היהודים. וזה
 שאמרו וחילין קל"ט: אסתר מן התורה מנין
 ואנכי הסתר אסתיר, וכדאיתא בספרים
 הקדושים על פסוק זה שעיקר הירידה של
 האדם הוא כאשר נעלם ממנו ואת שהוא
 בהסתור פנים וזה שנאמר ואנכי הסתר אסתיר
 שיסתיר ההסתור פנים. וזה היה עיקר נס
 פורים שהיו אז בשפל המדרגה, וכאשר
 הרגישו ישראל שעומדים בחולית ההסתור
 כמו שנאמר (אסתר ט') אבל גדול היהודים
 וצום ובכי ומספד וגו' וכידוע דענין אכלות
 ההספד יורה על רב' שנחלט בדעת האדם
 שכבר אבדה תקותו וכענין אבל ההספד על
 מח שאין אופן להחזירו ועל ידי זה שהרגישו
 ההסתור פנים נהפך להם מאכל ליום טוב. וזה
 שאמרו במגילת: אימתי ראו כל אפסי ארץ
 אח ישועת אלהינו כימי מרדכי ואסתר. ואין
 המכות כמה שנאמר ראו כל אפסי ארץ על
 אומות העולם דהם לא ראו את ישועת אלהינו
 כיון שהיה מלוכש קרוב לדרך הטבע כנ"ל.
 ומה שנאמר (אסתר ט') יום ורבים מעמי הארץ
 מתיהדים היה רק מפורד היהודים ומפחד
 מרדכי שראו שגידלו המלך כשכיל כבוד

[ג] במדרש רבה (אסתר ופסוק י"ב) על פסוק
 (אסתר ט') ישנו עם אותו אמו
 לו שניתן ורבינן שאוכלין ושותין ואומרים
 עונג שבת עונג יום טוב וכי' אמר לו הקב"ה
 רשע אתה מפיל עין רעה כמודעיהם והי' אני
 מפילך לפניהם ומוסיפים להם מודע אחו' על
 מפתן זה ימי הפורים וכי'. הענין הוא שהמן
 היתה עינו רעה כזה ולא האמין שנמצא איתו
 קדושה בעיניו הנאת הגוף כמו אכילה
 ושתייה. שזה נצמח משרש הנחש שפיתוה
 לאדם כזה. ישי כזה רמז בגמרא וחילין קל"ט)
 המן מן התורה מנין המן העין והיינו דשמן
 כתוב אשר צייתך לבלתי אכול ממנו אכלת
 שזה שורש קליפת המן להיות שטוף בתאות
 אכילה לשם הנאת הגוף בפיתויו של הנחש.
 וכן אמרו וזה ל"א) ועל דבר זה נסמית עינו
 של כלם הדשע אמר מי שהוא טהור וקדוש
 ומשרתו טהורים וקדושים יצין בדבר זה
 וכי' שלא היה מאמין שיהיה מצאו קדושה
 בענין זה כידוע דתאה זו גם כן נמשך מפגם
 הנחש שהטיל זוהמא בחוה (שפת קמ"ו) ועל
 זה אמר לו הקב"ה שיעשו עוד מוצע חז"ש
 ממפתחו. והוא כמו שאמרו (מגילת ט') מייחב
 אינש לבסומי כפוריא עד וכי' שדייקא על
 ידי השכרות ביין שלא מדעת, נחבר פנימיות
 קדושת ישראל שגם ענין הנאת אכילה ושתייה
 שלו הוא בקדושה, על דרך שאמרו (סנהדרין
 ל"ח) אנברו חמרא אדדקין כי היכי דלימרו
 מילתא וכי' נכנס יין יצא סוד. ואמרו וייתכן
 שיהי' כשלשה רבדים אדם ניכר בכוסו וכי'
 והיינו שעל ידי השכרות דייקא כשינטל ממנו
 הדעת או ניכר ונתברר ההבדל של קדושת
 ישראל לעמים שבישראל גם בעיני הנאות
 עולם הזה יש בפנימיות קדושה וכמו שאמרו
 (מגילת י"ב) יום השביעי שבת היה שישאל
 אוכלין ושותין מתחילין בדברי תורה ובדברי
 תשכחות אבל וכי' והיינו שבישראל נחבר
 על ידי האכילה ושתייה דייקא הפנימיות של

אסתר רבה ז' י"ב - ויאמר הקו למלך אחשורוש ישנו עם אחד (אסתר ג, ח), אותו שנאמר בו (דברים ו, ד): ה' אחד, ישן לו מעמו. אמר לו הקדוש ברוך הוא אני אין לפני שנה, הדא הוא דכתיב (תהלים קכא, ד): הנה לא ינום ולא ישן שומר ישראל, ואתה אמת יש לפני שנה, חייך שמתוך שנה אני מתעורר על אותו האיש ומאבדו מן העולם, הדא הוא דכתיב (תהלים עת, סה): ניקץ כישן ה' ניה צריו אחר.

דבר אחר, ישנו עם אחד. אמר ליה שניהון ברבון, שאוכלין ושותין ואומרים ענג שבת, ענג יום טוב, שהן מכניסין פחת בממונו של עולם, תדא לשבעא יומין, שבפא. חד לתלתין יומין, ריש ירחא. בניסון, פיסחא. בסיון, עצרת. בתשרי, ריש שתא וצומא רבא, וזגא דמטללתא. אמר לו אחשורוש כך הם מצוין בתורתו. אמר לו הקו, אלו היו משמרים את מועדיהם ומועדינו, יפה היו עושין, אלא שמבזים מועדיה, ואת דתי המלך אינם עושים, שאין משמרים לא קלנדס, ולא סטרנוליא. אמר לו הקדוש ברוך הוא רשע אתה מפיל עין רעה במועדיהם שלכם, הרי אני מפילה לפניכם ומסיפים להם מועד אחד על מפלתה, זה ימי הפורים, הדא הוא דכתיב (משלי יח, ז): פי כסיל מחתה לו. ולמלך אין שנה להניחם, כל מה שהיה הקו מקטרג את ישראל מלמטה, היה מיכאל מלמד עליהם סניגוריא מלמעלה, אמר לפניו רבוננו של עולם אין בניה מתקטרגין לא על שעבדו עבודת כוכבים, ולא על שגלו עקרות, ולא על שפיכות דמים, אלא אין מתקטרגין אלא על שהן משמרים את תורתיה, אמר לו חייך לא שבקית ולא אשבק, הדא הוא דכתיב (שמואל א יב, כב): פי לא ישש ה' את עמו בעבור שמו הגדול, בין תיבין בין זכאין, כך אי אפשר להניחם, לפי שאי אפשר לעולם בלא ישראל. (שיר השירים ח, ז): אם יתן איש את כל הון ביתו, זה הקו הקשע, שנתן עשרת אלפים פפר פספ להכחיד את ישראל, בוז יבוזו לו.

נידה לא ע"א

דרש רבי אבהו מאי דכתיב **במדבר כג-י** מי מנה עפר יעקב ומספר את רובע ישראל מלמד שהקב"ה יושב וסופר את רביעיותיהם של ישראל מתי תבא טיפה שהצדיק נוצר הימנה ועל דבר זה נסמית עינו של בלעם הרשע אמר מי שהוא טהור וקדוש ומשרתו טהורים וקדושים יציץ בדבר זה מיד נסמית עינו דכתיב **במדבר כד-ג/טו**

מגילה י"ב ע"ב

'ביום השביעי כטוב לב המלך ביין' אטו עד השתא לא טב לביה בחמרא? אמר רבא: יום השביעי שבת היה שישראל אוכלין ושותין מתחילין בד"ת ובדברי תשבחות אבל עובדי כוכבים שאוכלין ושותין אין מתחילין אלא בדברי תיפלות וכן בסעודתו של אותו רשע הללו אומרים מדיות נאות והללו אומרים פרסיות נאות